

Caleidoscoop

Kerkblad van de Protestantse (wijk)gemeente te Rotterdam-Kralingen

Jaargang 19 nr 2 | oktober

Protestantse Kerk

Foto: Streetart door straatkunstenaar CAZ

Volgende Caleidoscoop zaterdag 31 oktober, kopijsluiting maandag 19 oktober

Retouradres:

Leendert Butterstraat 44 Port Betaald
3062 XN Rotterdam

Voor wie doe je het?

In de afgelopen weken heb ik een paar keer een pastoraal bezoek af moeten zeggen. Dat voelde vreemd. Ik was immers niet ziek, maar er was een kans dat ik in de buurt was geweest van iemand die besmet was met corona. Ik heb mezelf de regel gesteld om in zo'n geval tot tien dagen na het contact geen kwetsbare gemeenteleden te bezoeken. Of te wachten op de uitslag van de test van de betreffende persoon. Daar moet ik mezelf echt met mijn verstand aan houden, want mijn hart wil op bezoek... Het is dubbel om juist niet te gaan omwille van de ander.

Het virus dat ons wereldwijd treft brengt dilemma's met zich mee die nieuw voor ons zijn. Wat doe je en wat laat je? Hoe zorg je voor elkaar in een samenleving waarin de spelregels

veranderd zijn? Onlangs spraken we over die dilemma's op een avond in Pro Rege met Diederick Lanzing, geestelijk verzorger in een verzorgingshuis en gemeentelid. Zo ging het over de vraag of een bewoner niet zelf zou moeten beslissen of hij/zij bezoek ontvangt op zijn/haar kamer. De lockdown heeft immers velen eenzaam gemaakt. Ons hart voelde met die ene bewoner mee, want stel dat het je vader of moeder is. Tot we bedachten, dat een bevestigend antwoord een risico in zich draagt voor die andere bewoner die ernaast woont. En we van Diederick hoorden hoe het personeel tijdens een golf besmettingen probeerde om iedereen zoveel mogelijk te beschermen, terwijl een deel zelf uitviel door ziekte. Wat is wijsheid in zo'n situatie? Voor wie doe je wat?

Ook bespraken we hoeveel er van jongeren gevraagd wordt in deze tijd. Juist in een levensfase waarin het aangaan van nieuwe sociale contacten en het elkaar ontmoeten extra belangrijk is, zijn de meeste lessen online en gaan festivals niet door. De reactie "Ik behoor niet tot de risicogroep. Scherm ouderen maar af, zodat ik minder voorzichtig hoeft te zijn", is in dat opzicht te begrijpen. Maar stel dat het om je opa of je oma gaat? Dan komt het dichtbij, en ben je misschien meer gemotiveerd om je aan de maatregelen te houden. Het is immers veel zichtbaarder voor wie je het doet.

Vrijheid en verbondenheid, het zijn thema's die vragen om een evenwicht dat voortdurend opnieuw gevonden

» lees verder op p. 2 »

Protestants Kralingen

Predikanten

ds Ilse D. Hogeweg, Kralingseweg 366 B, 3066 RC; e: i.hogeweg@protestantskralingen.nl, t: 435 41 44. ds Hogeweg houdt de woensdagmiddag en zaterdag vrij.

ds Marianne M. Bogaard, Goosse van der Windstraat 57, 3062 XM; e: m.bogaard@protestantskralingen.nl, t: 737 04 55

Secretariaat

Scriba van de gefedereerde kerkenraad:

Jeannette Schravessande, Postbus 3006 AH Rotterdam, e: scriba@protestantskralingen.nl.

Ledenadministratie

Melding van verhuizing, geboorte, huwelijk, overlijden svp doorgeven aan de wijkadministratie. **Gereformeerd:** dhr J.C. (Hans) Buitelaar, Admiraliteitskade 74 Z 3063 ED Rotterdam, t: 06 212 324 06, e: admin-G@protestantskralingen.nl. **Hervormd:** dhr G.H. Heere, Mia van IJperenplein 55, 3065 JK, t: 447 14 30, e: admin-H@protestantskralingen.nl

Financiën

Activiteitenkas: dhr H.M. (Henk) van Heijst, Emiliëhof 17, t 230 60 42. Bankrekeningnummer: NL90 RABO 0373 7120 81, SoW-gemeente Rotterdam Kralingen inzake wijkkas.

NH College van Kerkrentmeesters: postbus 4326, 3006 AH, e: cvk@hervormdkralingen.com Algemeen bankrekeningnummer: NL26 RABO 0373 7239 03. Uitsluitend Kerkbalans: rekeningnummer NL04 RABO 0373 7239 11.

NH Collectebonnen: verkrijgbaar in de waarden € 0,75, € 1,25 en € 2,50, in vellen van 20 stuks. Te bestellen via bankrekening NL26 RABO 0373 7239 03 van de Hervormde Gemeente Kralingen. Na ontvangst van uw betaling volgt toezending per post.

GK College van Kerkrentmeesters: L.J. (Laurens) de Visser, Marie van Eijsden-Vinkstraat 235, 3066 JB t. 840 47 60, e: ljdevisser@tele2.nl.

GK Commissie VVB (Kerkbalans): mw N. (Nel) Slikker, t. 452 58 24 bankrek. NL27 RABO 0373 7109 84 t.n.v. Gereformeerde Kerk Rotterdam-Kralingen inz. Vrijw. Vaste Bijdr.

GK Collectebonnen: dhr B. (Bart) Reinders, Stalpaertstraat 102, 3067 XT Rotterdam, NL81 INGB 0003 5347 94, t.n.v. Geref. Kerk van Kralingen Coll. Bonnen.

Diaconie

Secretaris: dhr Sjaak Roos, Snelfilterweg 88, 3063 JH Rotterdam, t. (010) 485 75 32. NL33 RABO 0373 7130 10 ten name van Diaconie van de protestantse gemeente i.w. Kralingen.

Kerkgebouwen

Hoflaankerk, Oudedijk 2, 3062 AE Rotterdam, t: 411 20 75; e-gemeentewerk: kosters@protestantskralingen.nl e-verhuur: hoflaankerk@hervormdkralingen.com

Pro Rege, Oudedijk 113, 3062 AD Rotterdam. Koster/beheerder: mw M. Gorissen, t: 452 78 60, e: proregeinfo@kpnmail.nl

www.kerkomroep.nl

De kerkdiensten in Pro Rege en in de Hoflaankerk kunnen live worden beluisterd op www.kerkomroep.nl. Voor telefoons en tablets is er een speciale app. Ook achteraf zijn ze nog een paar maanden te beluisteren. Wie in aanmerking wil komen voor een kerkomroepadio wende zich tot H. Oosterhuis, t: 447 13 07. Voor technische vragen: dhr A. van Dijk, t: 06 307 251 75, e: arievandijk@gmail.com

Kinderoppas voor de kleinsten

Contactpersoon: Annemieke van der Meer, t: (010) 840 38 56, e: ajwspijker@hotmail.com

Kindernevendienst

Contactpersoon: Annemarie van den Toorn, t: (010) 202 14 98, e: kindernevendienst@protestantskralingen.nl

Autodienst Protestantse wijkgemeente

Pro Rege: dhr N.J. van Veen, t 452 68 72

Hoflaankerk: dhr H. Oosterhuis, t 447 13 07

www.protestantskralingen.nl

» vervolg pagina 1:

“Voor wie doe je het?”

moet worden. De ruimte die jij neemt heeft invloed op je medemens. Dat is altijd zo, maar de verspreiding van het coronavirus scherpt het aan en wijst ons onherroepelijk op die ander die in je nabijheid is. Ik moet daarbij denken aan de ‘gulden regel’: “Wat gij niet wilt dat u geschiedt, doet dat ook een ander niet”. Deze regel komt – in verschillende varianten – in meerdere filosofieën en religies voor. In het christendom kennen we de positief geformuleerde versie uit het evangelie: “Behandel anderen dus steeds zoals je zou willen dat ze jullie behandelen.” (Matteüs 7:12, Lucas 6:31) De context om deze woorden heen is dat Jezus zijn leerlingen inwijdt in een levenswijze waarin iets van het Koninkrijk van God zichtbaar wordt. Dat brengt een eigen verantwoordelijkheid met zich mee, die niet gebaseerd is op wat gebruikelijk is, maar op de doorwerking van de Liefde van de Eeuwige in ons handelen. Aandacht voor wie kwetsbaar zijn hoort daarbij.

Los van deze context spreekt de regel ons echter net zo goed aan. Niet als een opgelegde maatregel van bovenaf, maar als een oefening

om je steeds te realiseren wat jouw keuzes voor een ander betekenen. Als jij je in haar/zijn situatie zou bevinden, wat zou je dan nodig hebben? Hoe zou je willen dat er met je werd omgegaan? Dat is een wisseling in perspectief die mijn vrijheid verbindt met die van de ander. Heel concreet: als ik in deze coronatijd iets laat, dan doe ik dat niet zozeer omdat het van het kabinet niet mag, maar omdat ik bij wil dragen aan het leefbaar houden van de samenleving. Daar geef ik een stukje van mijn vrijheid voor op, in de hoop dat die ander dat ook voor mij doet. En ook als dat niet zo is blijf ik het doen.

Dat maakt de dilemma’s er niet minder om. Er zijn helaas geen eenduidige richtlijnen. Belangen en risico’s moeten steeds opnieuw worden afgewogen. Maar het bepaalt ons wel bij wat wij zelf kunnen doen, of vooral, voor wie we het doen. Voor elkaar. Voor wie ons lief zijn. Voor de mensen in onze stad. Voor het personeel dat de zieken verzorgt. Voor ieder die op onze weg komt.

Ds Marianne Bogaard

De kerkdiensten in tijden van corona

Inmiddels hebben we drie maanden ervaring met het houden van kerkdiensten die coronaproof zijn. Zonder gemeentezang, met extra ventilatie, zonder koffiedrinken na afloop. De stewards en de cameramensen doen hun best om het allemaal in goede banen te leiden. Het blijkt dat we zonder gemeentezang toch hele waardevolle vieringen kunnen hebben. Maar niet samen kunnen zingen en elkaar niet kunnen ontmoeten bij de koffie is voor velen van ons een groot gemis. En het is begrijpelijk dat gemeenteleden voorzichtig zijn en de diensten nog niet bijwonen. We blijven ons strikt houden aan de landelijke regels en de richtlijnen van de landelijke PKN. Daarom blijft gemeentezang vooralsnog niet mogelijk, blijven we extra ventileren en zorgen we voor 1,5 meter afstand. En de uitzendingen van kerkdiensten via kerkomroep.nl, Facebook en You Tube gaan gewoon door.

Het is ook belangrijk dat u zich elke week (uiterlijk zaterdag 20.00 uur) vooraf voor de kerkdienst blijft opgeven via de agenda van protestantskralingen.nl. Dat is nodig voor eventueel contactonderzoek en om in de gaten te houden of de 1,5 meter capaciteit van de kerken niet

wordt overschreden. Mocht u geen internet hebben dan kunt u zich ook telefonisch opgeven bij Cees Steendam (06 534 027 32), dat kan voor meerdere diensten tegelijk.

Wilt u als u de diensten bijwoont er op letten om ook bij het verlaten van de kerk de 1,5 meter afstand in acht te nemen? Zowel in de Hoflaankerk als in Pro Rege zijn er twee uitgangen in gebruik, neem dan de uitgang waar u het dichtst bij zit. En houd er rekening mee dat, zeker nu het wat kouder wordt, vanwege de ventilatie een jas of een sjaal goed van pas komt.

We dachten als kerkenraad na over mogelijkheden om wat we missen in de kerkdiensten toch op een bepaalde manier door te laten gaan. Bijvoorbeeld ‘coronaproof’ zangavonden in de ruime Hoflaankerk. Of het stimuleren om, na de kerkdienst, één of twee gemeenteleden uit te nodigen om thuis koffie te drinken. Op pagina 13 van deze Caleidoscoop leest u al over de concrete invulling van deze plannen.

*Namens de kerkenraad
Cees Steendam*

Links: ds Marianne Bogaard dankt Nico van Veen, Eelco Stapelkamp en Hennie van der Linden voor hun werk als ambtsdrager. *Hieronder:* Dorothea van Santen, tot ouderling bevestigd, krijgt bloemen van haar kleinkinderen.

Startzondag 13 september 2020

Onder het genot van een kopje koffie met een door een gemeentelid gebakken koekje, kijk ik terug op onze startzondag. Met het oog op dit stukje heb ik allerlei gemeenteleden om reacties gevraagd en die er zoveel mogelijk in verwerkt.

Met elkaar hebben we ernaar gestreefd een mooie start van het kerkelijk seizoen 2020-2021 te realiseren. Het was fijn allerlei gemeenteleden te zien, die vanwege corona langere tijd niet in de kerk waren geweest. Zo'n gezamenlijke start versterkt het gevoel van verbondenheid en eenheid.

De verkondiging sprak velen aan. Het was verrassend te worden toegesproken door 'Prediker' en 'Paulus'. Vanuit verschillende invalshoeken gaven zij hun visie op het 'goede leven', het thema van deze dienst. Prediker ziet het leven als onberekenbaar en eindig, maar ook als een geschenk van God, waar je van mag genieten. Ga bewust om met de dingen van elke dag, doe wat op je pad komt naar vermogen, concentreer je op het goede voor en met anderen. Paulus ziet het leven in het licht van het lijden van Jezus. Velen moeten leven in mensonterende omstandigheden. Toen hij zelf Jezus leerde kennen, kwam het licht in zijn leven en ervaaarde hij de liefde van God. Het geloof maakt dat je voor en met anderen kan leven, het goede leven, verbonden met elkaar in Christus.

Dankbaar zagen we terug op al het vruchtbare werk van Nico van Veen, Eelco Stapelkamp en Hennie van der Linden. Werk voor onze gemeente, maar zeker ook daarbuiten, wat zij met grote inzet hebben gedaan en deels nog doen. We zijn eveneens dankbaar dat Dorothea van Santen het ambt van ouderling op

zich heeft genomen. Indrukwekkend was haar bevestiging met de woorden "God geve je de Heilige Geest, liefde, kracht en vrijheid om je dienstwerk in de gemeente te vervullen." Zo mag ze haar werk als ambtsdrager uitoefenen, erop vertrouwend dat God haar daarbij helpt. Juist dat kan ook voor anderen een stimulans zijn om ambtsdrager te worden.

We luisterden naar liederen zorgvuldig uitgezocht, passend bij het thema van deze dienst. Zo hoorden we in één van de verzen van het door Dorothea gekozen lied 653 ("U kennen, uit en tot U leven"): "Waar Gij ons leidt, is 't goed te leven". De stemmen van de vier zangers vulden de hele kerkzaal. Wouter van der Wilt begeleidde hen en speelde daarnaast tijdens de dienst diverse delen uit Water Music van Händel. Het slotstuk 'Hornpipe' speelde hij zo enthousiast dat de gemeente hem met applaus complimenteerde.

Na afloop van de dienst werd het bedanken en feliciteren door de stewards in goede banen geleid. Het nam misschien iets meer tijd in beslag dan gebruikelijk. Hopelijk werd dit goed gemaakt door alle koekjes met groet, die buiten lagen te wachten. Voor alle kerkgangers waren er koekjes om thuis van te genieten bij de koffie en thee. Daar bleef het niet bij, want wat is er mooier dan dat je samen de goede dingen kunt delen. Vrijwel alle kerkgangers hebben koekjes meegenomen en die bij andere gemeenteleden thuisgebracht. Zo werden velen blij verrast en waren er allerlei mooie ontmoetingen en gesprekken. Soms zomaar aan de deur en in menig huiskamer.

In de dagen voorafgaand aan deze startdienst hebben zeker 21 gemeenteleden en hun huis-

genoten samen zo'n 22 kilo koekjes gebakken. Voor sommigen was het zelfs de eerste keer. Ze hebben het allemaal met veel plezier en liefde gedaan, dat bleek wel uit de foto's die we op de beamer zagen voorafgaand aan en na afloop van de dienst. Langs deze weg wil ik namens de voorbereidingscommissie alle 'koekjesbakers' heel hartelijk bedanken en ik denk dat ik dat namens ons allen kan doen!

Zo kunnen we terugzien op een gezamenlijke en waardevolle start van het seizoen met een viering die uitnodigt om alsnog of nog eens te beluisteren of te bekijken.

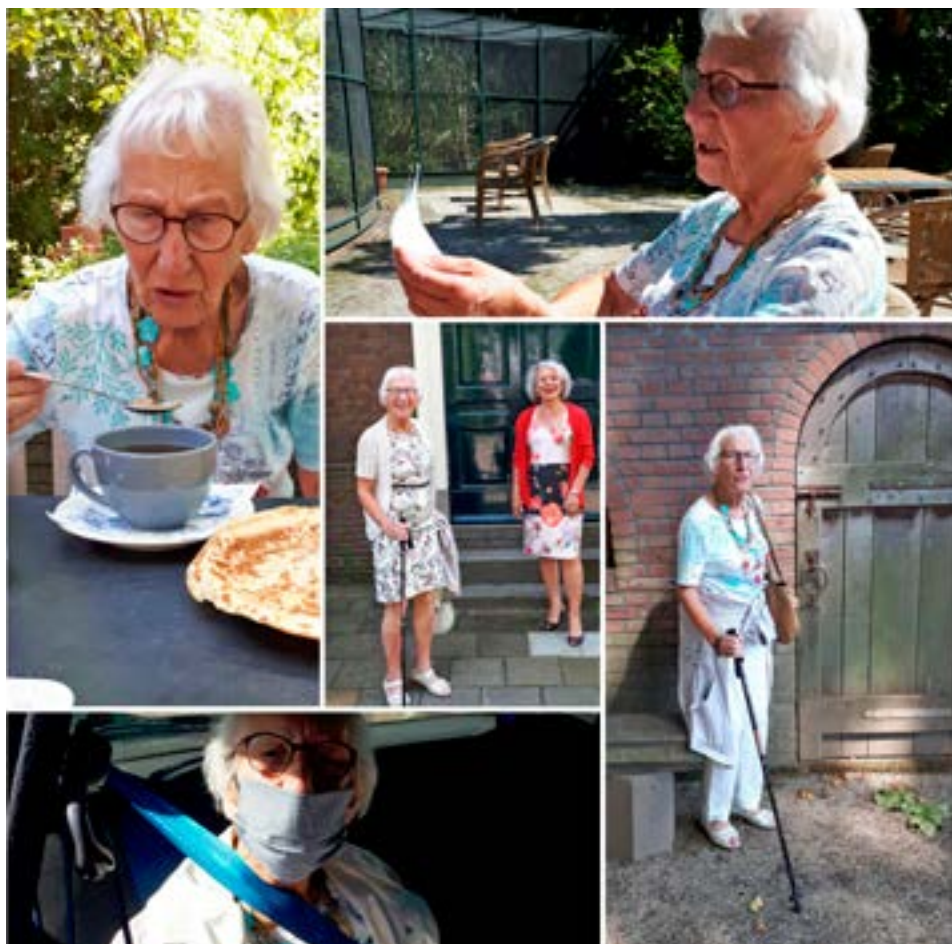
Annie van Hoof

.....
 N.B. Waar kerkenraadsleden aftreden moet de kerkenraad natuurlijk ook weer worden aangevuld met nieuwe mensen. Lees op pagina 12 een oproep van de scriba om namen te noemen van mensen die u wel in de kerkenraad zou willen zien.
 .....

Hieronder: Petra Teunissen – één van de 21 koekjesbakers – showt trots de koekjes die zij voor de gemeenteleden heeft gebakken.

Zij gingen als Kerkmaatjes op stap!

Hennie van der Linden en Janny Korpershoek

Een mooie ontmoeting

“Wat leuk dat wij samen uitgaan”, was het eerste dat Janny Korpershoek zei, toen ze hoorde dat wij maatjes waren. “En ik zou heel graag naar het Arboretum Trompenburg gaan, als jij dat ook goed vindt”. En zo gingen we, eerst volledig Coronaproof met de auto, op deze mooie zonnige dag op pad. Het was voor Janny al weer een poosje geleden dat ze ‘haar’ tuin weer terug zag. Het Arboretum was namelijk vele jaren haar voortuin, toen ze nog woonde op de Honingerdijk. Ze maakte de wisseling van de seizoenen mee en zag het door haar raam. Dat heeft haar o.a. geïnspireerd tot het schrijven van een gedicht daarover, toen ze op schrijfcursus was. En toen wij even uitrustten bij de volièrre, kwam dat gedicht tevoorschijn en met een prachtige stem werd dat aan mij gedeclareerd! En daarna met een mooi lint erom aan mij gegeven! Wat een verrassing! We lunchten vervolgens in de Theetuin, waar we in gesprek kwamen met andere bezoekers. Janny zit niet gauw om woorden verlegen, dus was een contact zo gelegd. Op de terugweg

wees Janny de voor haar dierbare plekje aan: de poort van mevrouw Gunning, de zakdoekjesboom, de treureik en de mooie grote dahlia's. Het was een mooie dag geweest met de zondag daarop voor mij nog een verrassing: een prachtige plant als dank!

Joke van Heijst en Gon Rindermann

Op visite

In Kralingen, en toch op stap in herinnering... Gezien de coronatijd en hoge leeftijd van Gon

hebben we ons ‘uitstapje’ beperkt gehouden tot wederzijdse woningen. Wij kenden elkaar niet, maar vonden het leuk om van alles met elkaar uit te wisselen. Eerst in juli aan de thee in de woning van Gon, en vervolgens begin september tijdens een gezellige avond en maaltijd bij Joke en Henk thuis. Dit laatste, ‘eruit’ zijn en eten bij anderen, had Gon al lange tijd niet meer gedaan.

In de gesprekken ging het onder meer over reizen en over Rotterdam.

Een gemeenschappelijke herinnering was Vevy (foto boven de kop van dit artikeltje), een mooie plaats aan het Meer van Genève, waar Gon in haar jonge jaren een onvergetelijke tijd had toen ze daar een jaar werkte in een ziekenhuis, en waar Joke en Henk in 2018 voor het eerst waren.

In Rotterdam had Gon onlangs vanuit de taxi een bijzonder gebouw gezien, waarop allerlei beelden van de stad zichtbaar waren. Dat moet, denken wij, ‘De Pot’ geweest zijn, het nieuwe Depotgebouw van Boymans. Zo houden we elkaar op de hoogte van de nieuwe dingen in onze eigen stad.

Riny Torn en Jan Haas

Een klik

Vijf minuten na kennismaking zaten Riny Torn en Jan Haas elkaar hun levensverhaal te vertellen. Het klikte dus meteen. Op een mooie zondag werd er samen geluncht en daarna een rondje gelopen over het eiland van Brienenoord. Het eiland wordt momenteel flink onderhanden genomen.

En ondertussen werd er gepraat over Vlaardingen, over de kunstenaar Jan Mankes, over boeken en over nog een heleboel zaken meer.

Kerkmaatjes 2020

'Kerkmaatjes 2020' zag er natuurlijk dit jaar even anders uit. Vanwege de coronacrisis was het aantal aanmeldingen minder dan in voorgaande jaren. Desondanks gingen men, weliswaar met de nodige voorzichtigheid, toch op pad.

We hebben nog niet van iedereen een verslagje ontvangen, maar sommige kerkmaatjes uitjes staan – naar wij begrepen – voor later dit seizoen gepland.

Hier kunt u in ieder geval alvast de belevenissen van een aantal kerkmaatjes lezen.

De redactie

Nico van Veen en familie Hillebrand

'Illegale' kerkmaatjes

Toen we tijdens het verdelen van de kerkmaatjes de naam Nikkels van der Veen hoorden maakten zowel Nico als wij dezelfde fout... Wij in de kerk en hij via de kerktelefoon hoorden toch echt Nico van Veen. Best bijzonder want hij had zich niet opgegeven. :) Toch vonden we dit allebei zo gezellig dat we besloten gewoon ook af te spreken. En zo kwam het dat we op 27 juli elkaar troffen voor de ingang van Diergaarde Blijdorp.

Het weer zat mee en het was een ontzettend leuke dag met tijd voor koffie, lunch en ijsjes. Om gesprekstof zaten we nooit verlegen en we genoten van de dieren. Voor Nico was het

al écht lang geleden dat hij in de Diergaarde was. Het hele nieuwe gedeelte had hij nog nooit gezien. Bewondering alom, een dag met een gouden randje.

Nico van Veen en Ralf, Kristel, Lente en Ezra Hillebrand

PS. De afspraak met de échte kerkmaatjes is nog niet tot stand gekomen, maar wat in het vat zit verzuurt niet.

Miriam de Jong en Albert Taco Molenaar

Naar het eiland van Brienoord

Op 16 augustus hebben Miriam en ik afgesproken om direct na de kerkdienst op stap te gaan. Het is warm en zonnig dus we kunnen er met de fiets op uit. We beginnen met coronaproof koffiedrinken bij De Tuin, wat inhoudt dat we officieel moeten inchecken en een formulier invullen. Tijdens de koffie kunnen we al bijpraten. Hiermee gaan we door tijdens de fietstocht naar het Eiland van Brienoord. We besluiten om heen via de Willemsbrug en terug via de Van Brienoordbrug te rijden. Voor Miriam was het Eiland van Brienoord helemaal nieuw. Albert Taco was er al eens geweest, o.a. met de duurzaamheidsgroep.

Het eiland is nog steeds een oase van rust binnen de stad en heeft tot nu toe vele wilde plannen doorstaan. Nu zijn ze bezig met het maken van een nieuwe brug en natuurvriendelijke oevers, waarvoor een deel van het eiland overhoop ligt. Er is echter nog genoeg wandelruimte over. Direct na het parkeren van onze fietsen rijdt een politiewagen het eiland op, maar gelukkig zijn ze niet naar ons op zoek, want we worden vriendelijk gegroet. En dit typeert de hele sfeer op het eiland: gemoedelijk met vriendelijke rustzoekers. De bomen bieden genoeg schaduw tegen de hete zon en we kunnen gezellig praten over vroeger (onze tijd bij 40+) en over wat ons bezighoudt (o.a. boeken). We eten ons brood op met uitzicht op De Esch en besluiten de wandeling met een selfie op het nieuwe uitkijkpunt, met uitzicht op de skyline.

Erik-Jan Teunissen en Henny Koerselman

Vol van de Voedselbank

Tot onze verrassing werden wij gekoppeld als kerkmaatjes. We waren het snel eens over ons uitstapje: een tour langs de activiteiten van de Voedselbank Rotterdam. Erik-Jan is daar vrijwilliger en verantwoordelijk voor het wagenpark en rijdt bovendien zelf nog een aantal ritten per week op de vrachtwagen. Levensmiddelen/groente/fruit ophalen bij de veiling of de voedselpakketten (de welbekende oranje kratjes) afleveren bij de uitdeelpunten. Henny is vrijwilliger in de Hoflaankerk bij de uitgifte van de kratjes in de wijk Kralingen.

We hebben het distributiecentrum in Rotterdam-West bezocht; indrukwekkend hoeveel eten daar staat opgeslagen: ontbijtgranen, chips, frisdrank, allemaal met de papieren erop over de houdbaarheidsdatum. Ook veel vers spul, wat direct naar de kratten voor de volgende dag ging. Losse tomaten en spruitjes, wortels en zakken aardappelen. En overal heel veel mensen aan het werk, allemaal vrijwilligers voor 1 dag of meer en soms voor 5 dagen per week!

Daarna zijn we nog naar het hoofdkantoor gegaan, ook hier weer veel mensen aan de slag: bezig met personeelszaken, automatisering, werving en logistiek, waar moeten spullen gehaald worden, met kratjes leeg heen en weer vol terug. Een andere ruimte met vrijwilligers die de aanvragen beoordelen en die de verdeellijsten maken.

De toekomst bij de Voedselbank zit niet zozeer in uitdeelpunten, zoals bij ons in de Hoflaankerk, maar in specifieke winkellocaties, waar mensen gerichter kunnen krijgen wat ze nodig hebben en kunnen gebruiken, om zo verspilling tegen te gaan en een nog betere verdeling te krijgen. We zijn even gaan kijken in de eerste van die winkels, waar alles op dat moment werd ingericht. De straat waar de eerste winkel komt, werd juist opgeknapt, dus de opening is uitgesteld tot oktober. verder op volgende pagina >

Kerkmaatjes op stap!

vervolg van pagina 4 en 5 »

Erik-Jan vertelde dat de Voedselbank heel gelukkig is met alle donateurs; dat zijn een aantal grote bedrijven, fondsen en de bekende loterijen, maar zeker ook alle particulieren die bijvoorbeeld elke maand weer 6 euro bijdragen. Daardoor kan het allemaal georganiseerd worden met behulp van alle vrijwilligers. Bij de voedselbank ontvangt niemand een salaris of inkomen en is alles vrijwillig, zodat al het geld toekomt aan de cliënten.

De Hoflaankerk is in verhouding een klein uitgiftepunt met de 45 kratten per week, en we hebben heerlijk de ruimte in de kerk. We kwamen ook nog langs een veel kleinere locatie, maar wel met meer dan 130 pakketten, waar mensen met drie tegelijk naar binnen mogen en verder buiten op de beurt moeten wachten. Wat een ervaring!

Conclusie: de Voedselbank is noodzaak, zeker in deze tijden. Word vrijwilliger, donateur en/of blijf onze diaconie steunen.

Lutina Luth en Henk van Heijst

Een zonnige avond

Op zaterdag 1 augustus was het aan het eind van de middag zonnig en aangenaam weer. Henk stelde voor met zijn kerkmaatje Lutina en Joke te gaan eten aan de Kralingse Plas bij restaurant Minang Kabau. Op het terras in de buitenlucht, en met de wijze waarop het restaurant de Coronamaatregelen volgde, voelden wij ons wel veilig.

We hebben lekker gegeten en geanimeerd met elkaar gepraat, met mooi uitzicht over de Plas en de skyline van Rotterdam in de verte. Bij de IJssalon in de Lusthofstraat aten we als afsluiting van de avond nog een ijsje. Al met al was het een gezellige avond.

Irene Jonker en Thea van Santen - Kloosterman Zomer ('Vrede')

Rond de lunch arriveerde ik bij Thea thuis. Zij had mij aangeboden om een broodje bij haar te eten. Leuk vond ik het om haar huidige huis te zien. Ook vond ik het leuk om haar vorige huis op een schilderij te zien en haar verhalen erover te horen.

Daarna gingen Thea en ik fietsend naar het Chabot museum. Van daaruit zagen we dat het depot van Museum Boymans al verder opschoot. Het blijft bijzonder al die spiegels,

waardoor je verrast wordt dat je zoveel van de gebouwen uit onze stad ziet.

We hadden kaartjes voor het Chabot museum gereserveerd en waren op tijd. Daar hebben we heerlijk rond gekeken, vooral naar de werken van de Rotterdamse schilder Henk Chabot (1894-1949). Hierboven zie je ons voor zijn schilderij Zomer ('Vrede') uit 1945. De werken in de tentoonstelling waren divers. De technieken varieerden van dikke klodders, tot felle kleuren of slechts een enkele lijn. Er hing tevens een aantal tijdelijk ondergebrachte werken vanuit Museum Boymans.

Daarna zochten we de rust op in Het Park bij Dudok. We genoten van heerlijke muntthee en spraken verder met elkaar. Het was gezellig en fijn om tijd te hebben voor ontmoeting. Bij de Erasmusbrug scheidde onze wegen weer naar onze huizen.

E-mailnieuwsbrief

Ontvangt u de e-mailnieuwsbrief al? Die houdt u op de hoogte van alle activiteiten. U kunt zich abonneren via de website Protestantskralingen.nl. Links (bijna) onderaan op de homepage staat een link 'abonneren e-brief'. Maar als het u op die manier toch niet lukt kunt u ook een e-mail sturen naar nieuwsbrief@protestantskralingen.nl en uw naam en e-mailadres doorgeven.

Met SKIN-Rotterdam, 28 november in de Hoflaankerk

Thanksgivingviering

God dankzeggen voor alles wat je gegeven is, daar draaide het vorig jaar om bij de eerste Thanksgivingviering in de Hoflaankerk, samen met SKIN-Rotterdam en de Internationale Kerken. En het werd een geweldige, verbindende avond. Het was een viering waarin de toch zo verschillende Hollandse en Internationale kerken zich samen wél bij voelden.

Een paar weken geleden kwamen we weer bij elkaar om te gaan nadenken hoe we dit najaar opnieuw zo'n mooie Thanksgiving in elkaar zouden kunnen zetten. We begrepen dat het best wel een uitdaging zou worden: anderhalve meter, geen grote samenzang, waarschijnlijk geen maaltijd. Maar het is SKIN en de Internationale kerken zeker gegeven om creatief te denken, te roeien met de riemen die er zijn en

oplossingen te vinden voor problemen. Dus zetten wij erop in dat de Thanksgivingviering dóór gaat, want het doel van deze viering en de Carol Evensong die eraan vooraf ging, is al jaren: verbinding!

We gaan zoeken naar wat wél kan:

- Voorgangers uitnodigen en hen in koppels dingen laten voorbereiden. Daardoor krijg je verbinding en betrokkenheid.
- Inventariseren bij kerken waar ze dankbaar voor zijn.
- Creatief uitdrukken van die dankbaarheid.
- Uitzenden op Facebook of YouTube.
- Filmpjes vragen van koren.
- In de dienst kunnen we plm. 6 koren of drama e.d. kwijt, overig via sociale media.
- Vredegroet 'in het luchtledige'.

- Meedoen thuis, of meekijken op YouTube in een groep in een andere kerk.
- Het geprinte liturgieboekje eventueel uitbreiden met bijdragen die niet in het vrij korte tijdsbestek van de eigenlijke dienst opgenomen konden worden.
- Meer afwisselen tekst, muziek en interactie, omdat je niet mee kunt zingen.

De door ds Ilse Hogeweg voorgestelde verbindende tekst van 2 Korintiërs 6: 10 kan als leidraad dienen: *"We hebben verdriet maar toch zijn we altijd verheugd, we zijn arm maar toch maken we velen rijk, we bezitten niets maar toch hebben we alles."*

De bezoekerswerkgroep en SKIN gaan er voor, en u hoort nog van ons!

Hennie van der Linden

In actie voor de vluchtelingen op Lesbos

De afgelopen weken is er in onze kerk aandacht geweest voor de situatie op Lesbos.

Tot een paar weken geleden zaten er ongeveer 13.000 mensen in het vluchtelingenkamp Moria. De mensen die daar woonden, hebben alles in hun eigen land achtergelaten in de hoop op een beter, veiliger leven. Of zoals één van de Afghaanse meisjes die wij tijdens ons bezoek in januari ontmoetten, zei: 'een land waar vrede is...'

Met een rubberboot vanuit Turkije bereikten deze vluchtelingen het Griekse eiland Lesbos. Kamp Moria werd hun opvangplek: een overvol kamp waar men er onder erbarmelijke omstandigheden nog iets van probeerde te maken.

Tot de nacht van 9 september, toen een grote brand kamp Moria in de as legde.

Weer op de vlucht ...

Slapen op straat, een nieuwe plek vinden ...

Onze kerk kwam in actie!

We gaven via Kristel van der Want steun aan de groep 'Because We Carry', die met de actie 'Moeders voor Moeders die vluchten' een tasje met de basisbenodigdheden vulde, zoals luiers, billendoekjes, speen, flesjes en flesvoeding, maandverband, enzovoort. Daarbij ging 100% van de opbrengst naar de tasjes. Direct na de brand was deze groep al gestart met het uitdelen van matrasjes, slaapzakken en water.

Daarnaast een inzameling voor GAIN (Global Aid Network) door Eelco en Edith Stapelkamp van toiletspullen binnen de gemeente. De afgelopen twee zondagen werd een reeks aan toiletartikelen aangeleverd in de kerken.

GAIN is de organisatie waarmee Eelco en Edith in januari 2020 naar kamp Moria gegaan zijn om daar te werken en schoendozen uit te delen.

Fantastisch dat zoveel mensen bereid zijn aan deze acties mee te doen!

Edith Stapelkamp

Foto's van Marijn Fidler, september 2020

Uit het leven van ...

Bijna 85! Dat is een leeftijd, dat je mag zeggen dat er een rijke levenservaring aanwezig is. Tijdens een spontaan huisbezoek aan Jan Brackmann komen we daarover te spreken. De nadruk ligt vooral op zijn werkzame leven.

Als onderwijzman in hart en nieren heeft hij veel jongeren kennis bijgebracht over de Nederlandse en Franse taal.

Dan komt vanzelf de vraag op, of hij vermoedt, hoeveel en welke invloed hij gehad kan hebben op het verdere leven van deze tieners. Jan is heel terughoudend. De enige zekerheid is dat hij, met zijn collega's een goede basis voor een eventuele studie of werk heeft gelegd.

Met veel plezier kijkt hij terug op het lesgeven op de zgn 'Moeder-Mavo'. Die bood de mogelijkheid aan hen, die door omstandigheden thuis of anderszins, heel graag hadden willen leren, maar daartoe toen niet de mogelijkheid kregen. Op latere leeftijd deed zich nu de gelegenheid voor om zich te ontwikkelen en een diploma te halen. Dat Jan hierbij een goede steun in de rug kon zijn, heeft hij ervaren als een mooie bijdrage aan de overdracht van zijn kennis.

Zijn didactische gaven werden dankbaar gebruikt door amateur toneelgezelschappen. Het is immers een eerste vereiste voor hen die op het toneel staan, dat zij duidelijk spreken en de tekst begrijpen.

Hij gebruikte die eigenschap ook bij het voorlezen van talloze boeken voor de 'Blindenbibliotheek'.

Toen ds Peter van Helden een voorlezer zocht om bij bijzondere diensten Bijbel- of andere teksten te lezen vroeg hij daarvoor Anita Klunne. Zij deed het. Dat was het begin dat meerdere gemeenteleden gingen voorlezen, nadat Jan in Caleidoscoop een oproep had gedaan. Bij de aanmelders herkende hij het gebrek aan voorleeservaring. Hij bood aan hen allen te begeleiden. Voorwaarde was dat iedereen bij hem thuis de te lezen tekst doornam, zodat hij aanwijzingen kon geven. Waar leg je de klemtoon? Het niet uitspreken van de gehele zin, het in-

Rubriek

Levensavond

“Het zij je gegund in je levensavond te oogsten wat je hebt gezaaid. Dat velen mogen putten uit de wijsheid waarmee je bent opgegroeid.”

Deze woorden uit een Keltische zegenbede, te vinden onder lied 948, las ds Marianne Bogaard als opening op de avond over Corona in het verpleeghuis.

In gesprekken met oudere gemeenteleden die terugblikken op hun leven, blijkt dat velen een schat aan ervaring kunnen delen. Welke invloed hadden zij en kunnen zij nog hebben op jong en oud?

In de komende nummers willen we daarover in gesprek gaan. De redactie hoopt op leerzame, interessante gespreksweergaven.

slikken van woorden: als leek heb je dat niet in de gaten. Bij het terugluisteren van hetgeen je voorlas, merk je pas waar jouw zwakke punten zitten. Bijbelteksten zijn soms erg onduidelijk. Door met elkaar van gedachten te wisselen, ontdekten ze heel vaak de diepte en betekenis van de tekst. Die kennis, waaraan Jan zijn steentje bijdroeg, heeft voor onze gemeente veel betekend. Jammer, dat de gezondheid van Jan het niet toeliet om die bijdrage aan onze lectoren te blijven voortzetten. Samenvattend denk ik dat de inhoud van ons gesprek duidelijk heeft gemaakt, hoe Jan met zijn leven, zichtbaar en onzichtbaar, voor velen een bron van praktische levensinstelling was en dat nog steeds is.

Gijs Roodhorst

Prinsenlandkring in september

Corona in Ecuador

Met 11 bezoekers was het duidelijk minder druk dan gebruikelijk op de Prinsenlandkring. We misten o.a. Frank, die trouw onze bijeenkomsten bezoekt, ook al moet hij helemaal uit Wateringen komen. Vanwege de regen konden we niet buiten zitten. De kerkzaal van de Oosterkapel bood voldoende ruimte met afstand om ons te ontvangen.

Gijs Roodhorst had Hennie van der Linden gevraagd om ook op de Prinsenlandkring te vertellen over Guayaquil in coronatijd. En ondanks het feit dat velen dit al konden horen en lezen op andere manieren, gaf ze daar natuurlijk gehoor aan.

“Het coronavirus brengt ons veel ongemak en ook wel zorg. Gelukkig hebben we een goed bestuur en leven we in een goed geregeld, wel-

varend land. Je kunt je voorstellen dat het heel moeilijk is in een land met veel armoede. Daar zou je nooit naar toe gaan. Toch zijn wij er heen gegaan, net toen de crisis losbarstte. De reis was gepland, de crisis kwam er overheen. We gingen naar onze familie: dochter, schoonzoon en kleinkinderen. We hebben enkele jaren geleden de stichting ‘La Sonrisa Naranja’ opgericht om het werk van dochter en schoonzoon te ondersteunen. En op dat moment waren we daar meer dan welkom, want inmiddels was het zorgstelsel in Guayaquil compleet ingestort. Er was onvoldoende capaciteit in de ziekenhuizen om coronapatiënten te helpen. De stichting had het drukker dan ooit. Er kwamen steeds meer patiënten, die niet alleen corona hadden, maar ook honger. Daarom zijn we naast de medische dienstverlening ook gestart met het

verstrekken van voedingsmiddelen aan arme gezinnen in de wijk. We werken samen met de lokale voedselbank, en het werk kan voortgaan dankzij giften. De Stichting ‘La Sonrisa Naranja’ is daarbij erg belangrijk.”

Na afloop waren er nog genoeg vragen te stellen en te beantwoorden. En, heel lief, werd er ook nog een collecte gehouden! Meer informatie kunt u altijd vinden op de website www.lasonrisanaranja.nl en anders vraagt u het zelf aan Hennie.

*Anne Gercama,
aangevuld door Hennie van der Linden*

NASCHRIFT: Frank was toen wegens opname in een verzorgingshuis afwezig. Op 90-jarige leeftijd is hij op 12 september overleden.

Ouders en kinderen

KINDERDIENST

Schatzoeken...

Wat een gezellige dienst was het 20 september! Er waren veel kinderen en veel schatten. (Hieronder foto van Jan met zijn schat.) We zagen een piratenschip, een gitaar, prachtige schelpen en vooral veel knuffels. Lotte kon helaas toch niet bij de dienst zijn door verkoudheids-

klachten. Gelukkig had ze speciaal voor ons toch mooie liedjes opgenomen. En de kinderen hadden geluk, zij mochten wél meezingen! Lente las het verhaal voor van de koopman die alles verkocht voor die éne mooie parel. Leven in Gods liefde is net als die parel, heel kostbaar en waardevol!!

Ilse vertelde een mooi verhaal over hoe parels gemaakt worden in oesters en over een wel heel bijzondere parel. Ezra mocht helpen als steward (foto rechts, met hesje) en vond het wel gezellig om al de mensen te begroeten. Ook mocht hij steward Jan Haas assisteren om tussendoor schoon te maken.

Aan het einde van de dienst was er een kleine verrassing... schatkistisjes!! Mmmmm Leuk dat jullie er waren! Hartelijke groet van de kindernevendienst,

Kristel

Ps. Wist je dat je op de Facebookpagina en YouTube van Protestants Kralingen je de dienst kan terugkijken? Zie je jezelf voorbijkomen! Of kun je even spieken wat je gemist hebt...

In gesprek met de dominee

De gesprekken van de tieners (14-16 en 17+) zijn na een start op de jeugdzolder via zoom verder gegaan. In het najaar komen we weer offline bij elkaar. Voor de groep 14-16 is dat twee keer, op donderdag 8 oktober en 12 november. De groep 17+ komt op dinsdag 6 en 27 oktober bij elkaar. De bijeenkomsten duren een uurtje en beginnen rond 19.00 uur op de zolder van de Hoflaaankerk. Beide groepen hebben een eigen programma, maar steeds gaat het over wat we geloven in deze tijd.

Basics - basis-catechese

Met een gezellige groep tieners 10-13 jaar komen we op maandagavond bij elkaar en hebben we het over basics: de kerk, de bijbel, geloof, God en Jezus. Elke avond thee en gesprek. De volgende maandagavonden komen we bij elkaar: 12 en 26 oktober, 9 en 23 november, 7 december. Telkens van 19.00-20.00 uur.

Werkgroep Duurzaamheid

Niet slepen met eten

Duurzaamheid: korte of lange lijnen. In het kleine dorp in Brabant waar we onze vakantie doorbrachten, waren twee adressen waar we groente en fruit konden kopen: een piepklein supermarktje en een fruitschuur. In de fruitschuur verkoopt een krasse, 75-jarige vrouw de producten die haar zoon in de buurt verbouwt. Toen we naar aardbeien en kersen vroegen, zei ze resoluut: "Dat is voorbij." Wel had ze heerlijke pruimen en Delcorf appels. Het bleek dat het supermarktje nog wel aardbeien en kersen had. Toevallig hoorde ik 's avonds op de radio een verhaal over korte en lange leveringslijnen. Volgens de prof. uit Wageningen moesten we altijd bij de aankoop van onze voeding nagaan of de producten uit de buurt kwamen of dat ze een verre reis moesten maken. De voorkeur zou moeten uitgaan naar producten met een korte leveringslijn. Als je erop let, kan dat sterk verschillen. Zo kunnen kersen uit de Betuwe komen, maar ook uit Zuid-Europa of Zuid-Amerika. En zeekraal komt soms uit Zeeland, maar kan ook uit bijvoorbeeld Israël komen. Volgens de onderzoekster moesten we altijd kiezen voor de kortste aanvoerlijn omdat dit de laagste milieubelasting geeft.

Na onze avonturen in Brabant heb ik me voorgenomen nog meer te letten op de lengte van de aanvoer.

En toen... kwamen de pruimen uit Moldavië. Ik liep op de markt in Rotterdam en zag hoe een standwerker pruimen verkocht. Ze zagen er smakelijk uit. De standwerker riep dat de pruimen uit Moldavië kwamen. Daar gingen mijn voornemens: ik kocht de pruimen. Thuis zocht ik op waar Moldavië ligt. Achter Roemenië, zo'n 2000 km. van hier. Moldavië is het armste land van Europa. Geen lid van de EG en daardoor is export erg moeilijk. Nu heeft de EG aan Moldavië toestemming gegeven 15000 ton pruimen in de EG te verkopen, zonder accijns. Een prachtige vorm van ontwikkelings-samenwerking. De pruimen zijn heerlijk en mijn geweten gerust... Duurzaamheid blijft een mooi avontuur!

Anne Gercama

Jongerentop Rotterdam

Alle ouders en jongeren van 13-23 jaar opgelet! Er zijn véél jongeren nodig om samen in gesprek te gaan over corona en veerkracht. Doe mee als je kunt. Het is leuk en belangrijk. Het stadsbestuur heeft beloofd om minstens drie adviezen op te volgen.

Over de Jongerentop010

Tijdens de Jongerentop010 op vrijdag 9 oktober gaan 500 Rotterdamse jongeren met elkaar in gesprek over de impact van corona en veerkracht. Stichting LOKAAL geeft, samen met jongerenraad Youngo10, de jongeren in de stad een stem. Met elkaar zullen zij een antwoord formuleren op de vraag: Hoe gaan wij én onze omgeving om met (de gevolgen van) de coronacrisis? De Jongerentop010 beslaat de héle stad: 500 jongeren, aan 50 gesprekstafels, die met elkaar een antwoord zullen formuleren op de vraag: Hoe gaan wij én onze omgeving om met (de gevolgen van) deze crisis?

Speak up!

Alle Rotterdammers tussen de 13 en 23 jaar worden uitgedaagd om mee te denken, mee te praten en mee te doen tijdens de Jongerentop010 die op vrijdag 9 oktober zal plaatsvinden. Jongeren uit alle delen van de stad gaan tijdens de Jongerentop010 met elkaar in gesprek over de impact van corona op hun leven

en de manier waarop zij en hun omgeving hiermee om kunnen gaan.

De deuren openen om 13.00 uur. Het programma begint om 14.00 uur en de Jongerentop010 is om 18.00 uur afgelopen.

Oké, ik doe mee. En dan?

Je doet natuurlijk niet (alleen) voor je lol mee aan de Jongerentop010. Je wilt dat het stadsbestuur in actie komt! Daarom zullen alle gesprekken die tijdens de Jongerentop010 worden gevoerd resulteren in minstens drie adviezen die door de Rotterdamse jongerenraad Youngo10 worden uitgewerkt en aangeboden aan het stadsbestuur. Zij gaan daarmee daarna aan de slag. Wij houden je hiervan op de hoogte.

Locaties en aanmelden

Locaties zijn De Doelen, Nieuwe Luxor, Bibliotheek Rotterdam, Annabel, Theater Rotterdam Schouwburg

Per individuele jongere aanmelden via deze link: <https://lokaal.org/aanmelden-als-deelnemer-aan-de-jongerentop010/>

Alle info over de Jongerentop010 is hier te vinden: www.jongerentop010.nl.

Met vriendelijke groet,
Liesbeth Levy, directeur

Algemene Kerkenraad

Op 3 september kwam de Algemene Kerkenraad van de Hervormde Gemeente Kralingen bijeen; gelukkig weer ouderwets om de grote tafels in de Hoflaankerk. Er stonden weinig dringende zaken op de agenda, maar het is altijd prettig dat we als (wijk)gemeenten met elkaar praten over wat ons bezighoudt en waar we druk mee zijn.

De COVID-maatregelen hebben nog steeds een grote invloed op alle kerkelijke activiteiten. Bij West wordt al wel weer (beheerst) gezongen in de Hoflaankerk. Er is landelijk een hulpmiddel ontwikkeld, waarmee je kunt berekenen of het mogelijk is om in de kerkdienst te zingen (www.eerstehulpbijventilatie.nl). De Hoflaankerk heeft zo'n groot volume, dat die positief uit de berekening komt. In Pro Rege kan zingen nog niet. We hopen vooral dat er gauw een goed vaccin komt, want in de wintermaanden

wordt alles nog weer wat ingewikkelder met verwarming en ventilatie.

Net zoals de bestrijding van COVID veel van ons geduld vraagt, geldt dat ook voor de voortgang van de fusie van de wijkgemeenten. We zouden zo graag willen dat het minder traag gaat, maar tegelijkertijd beseffen we dat zo'n proces ook tijd nodig heeft. Gelukkig gaat het beroepingswerk van Kralingen West gestaag voort. Met het vragen van een zegen voor al deze activiteiten sluiten we de vergadering weer af.

In december is de laatste vergadering van 2020 gepland.

*Henny de Vos-Koerselman,
scriba AK*

Nieuws over de lectoren

Marijke van Steenis, uw vertrouwde lector, heeft in juni de laatste keer in onze gemeente gelezen. Dat was tijdens de proefperiode met een kerkdienst van 20 mensen. Zij vindt het nu niet prettig om lector te zijn met een groter aantal mensen in een kerkdienst. Uiteindelijk heeft ze besloten om te stoppen en voegde daaraan toe dat het na 9 jaar wel voldoende is. Ik herinner mij haar als betrokken persoon. Zij wees ons, lectoren, op een website die op een goede uitspraak van (plaats)namen en ook een website met de laatste versie van de Bijbelvertaling. Ik wil haar vooral bedanken voor haar duidelijke en mooie wijze van lezen.

Daarnaast kan ik u ook meedelen dat Pim van Loon onze lectorengroep wil versterken. Ik vind het erg fijn dat hij dit stukje wil bijdragen aan de dienst.

Irene Jonker

Taakgroep Vorming & Toerusting, vergadering van 17 september

Wat te doen in het najaar?

Een terugblik op de gehouden zomeractiviteiten leverde tevreden gezichten op. Binnen de coronabeperkingen konden alle voorgenomen plannen worden uitgevoerd. Uitschieters waren de Zomer-café's en de Bijbel in het bos. We stelden vast dat het goede weer, het gebrek aan onderling contact en de diversiteit stimuleerden om deel te nemen.

Voor de komende maanden willen we ook weer proberen, naast de wekelijkse kerkdiensten, een aantal ontmoetingen te realiseren. Veel zal afhangen van coronabeperkingen, maar dit is wat in het vat zit:

- Op maandag 5 oktober luister-vraag uur met de organiste in Pro Rege, Anna den Hertog-Karpenko.
- Er komen twee Bijbelstudiemiddagen in de Hoflaankerk in oktober en november onder leiding van ds Ilse Hogeweg. Informatie op pagina 13 van deze Caleidoscoop.
- In het voorjaar bespreken we enkele psalmen, met o.a. de bewerking van Huub Oosterhuis, onder leiding van ds Marianne Bogaard.
- De ruime interesse voor Bonhoeffer (een slotavond vond helaas niet plaats) geeft aanleiding om in oktober en november stil te staan bij Albert Schweitzer, theoloog en arts. Het voorlopige idee is drie avonden, met steeds twee onderwerpen: 1. woensdag 28 oktober; zijn biografie en theologie. 2. woensdag 11 november; over zijn vrouw en zijn visie op Afrika en Afrikanen. Op de derde avond zal het gaan over zijn visie op muziek, o.a. van Bach, met een musicus.

Ilse en Marianne bereiden dit voor en nadere informatie volgt.

- We willen weer gemeenteleden uitnodigen om met Marianne een voorbespreking van een preek te houden op 7 december, voor de dienst van 13 december.
- De maandelijkse Ontmoetingskring op de 1e donderdag van de maand in de Oosterkapel blijft doorgaan.

We spraken ook nog over:

- een vervolg over de avond over discriminatie. Een voorstel is om persoonlijk met mensen in gesprek te gaan. Groepjes maken, spreken in klein verband, en veilig.
- Ilse: heeft contact met de nieuwe studentepastor in Rotterdam. Rob van Waarden. Kunnen we iets te organiseren voor studenten?
- De Synode brengt een aangepaste Visienota uit. Daarbij is ook een uitgebreide gespreks-handleiding. Misschien ook een gesprekspunt in onze groep/gemeente? Onderwerp voor huiskamer gesprek? We wachten af.

In de Taakgroep was vele jaren Jeanette Doorduijn medebedenkster en gesprekspartner. Zij is nu diaken en wil met V&T stoppen. Jammer! We zoeken nu dringend een of meerdere vervangers (m/v). We vergaderen 2 of 3x per jaar. Nadere informatie bij onze predikanten. We zien vol verwachting uit!

*Namens de Taakgroep,
Gijs Roodhorst*

Oproep van de kerkenraad

Sommige ambtsdragers in onze gemeente zijn jarenlang actief geweest als ouderling, diaken of ouderling-kerkrentmeester. Een behoorlijk aantal van hen treedt af in januari 2021. Daarom zijn we op zoek naar vervanging en versterking.

De kerk kan niet functioneren zonder ambtsdragers. Omdat het helaas moeilijk is mensen te vinden die een taak als ambtsdrager op zich willen nemen vragen wij u/jullie om mee te denken. We zijn op zoek naar 2 ouderling-kerkrentmeesters, 2 ouderlingen voor het pastoraat en 2 diakenen. De kerkenraad denkt zelf natuurlijk ook hard mee!

We horen graag vóór 15 oktober via de scriba, wie u kunt aanbevelen en voor welk ambt. U kunt natuurlijk ook uzelf opgeven. Vanzelfsprekend kan er informatie gegeven worden door een van de zittende ambtsdragers.

*Namens de kerkenraad,
Jeannette Schravessande,
jdschravessande@gmail.com, m: 06 181 538 56*

Volgens de agenda staat dit te gebeuren:

We missen het zingen zo!

Verschillende mensen hebben aan de kerkenraad gevraagd of er binnen alle maatregelen toch een zangavond gehouden kan worden voor ieder die het zingen zo mist. Deze zangavond zal worden gehouden op maandagavond 12 oktober in de Hoflaankerk. In een samenkomst van meer dan een uur met 50 mensen mogen wij nu 30 minuten met elkaar zingen. Laurens de Visser wil ons begeleiden. De liederen die we zingen, worden op deze avond aangedragen door de aanwezigen. Tussen de liederen door zullen teksten klinken. Als u hier bij wilt zijn, dan moet u zich opgeven. Dat gaat op dezelfde manier als opgeven voor een kerkdienst.

We hopen dat deze avond voor eventjes tegevoet kan komen aan het grote gemis van samen zingen.

Daarnaast is er ook nog de mogelijkheid om mee te zingen in het drietal of viertal dat elke week de liederen op zondagmorgen laat klinken.

Zangavond 12 oktober 20 uur, Hoflaankerk

ds Ilse Hogeweg

Wat ben je mooi, mijn lief – bijbelkring Hooglied

Twee bijeenkomsten zullen we lezen uit dat wonderbaarlijke bijbelboek Hooglied. Hoe zijn deze liefdesliederen in de bijbel terecht gekomen? Wat staat er nu eigenlijk? Hoe lezen we deze liefdesliedjes, wat hebben ze met geloof te maken? Donderdagmiddag 15 oktober en donderdagmiddag 19 november buigen we ons over Hooglied, en alle vragen die het oproept. Hóe Hooglied is uitgelegd door de eeuwen heen, is een interessante geschiedenis. Op 15 oktober lezen we Hooglied 1 en 2. Kom, lees en denk mee. Voor deze middag hoeft u zich niet op te geven van te voren. Ter plekke worden de aanwezigen wel geregistreerd.

Donderdagmiddag 15 oktober en donderdagmiddag 19 november, 14.30 uur, Hoflaankerk.

ds Ilse Hogeweg

Koffiezondag 11 oktober

Wat missen we nu meer: zingen of met elkaar koffiedrinken na de kerkdienst? Zondag 11 oktober hebben we bedacht als koffiezondag. Op deze zondag vragen we alle kerkgangers, degenen die online én degenen die in de kerk fysiek aanwezig zijn, om iemand uit te nodigen na afloop van de dienst. Natuurlijk gebeurt dat toch wel van tijd tot tijd, dat mensen elkaar uitnodigen. Maar als we het nu allemaal doen, hebben we toch weer allemaal onderling contact. Mensen die thuis de kerkdienst meevieren via Kerkomroep of Facebook, vragen we om, als dat kan, iemand thuis uit te nodigen om de dienst samen te vieren. Een andere mogelijkheid is dat mensen uit de kerkdienst na afloop gaan naar iemand die de dienst online heeft meegemaakt. We rekenen op uw creativiteit. De bedoeling is dat niemand op deze zondag haar of zijn kopje koffie alleen hoeft te drinken.

Albert Schweitzer: voor het leven

Albert Schweitzer (1875-1965), theoloog, musicus en medicus, heeft met zijn indrukwekkende persoonlijkheid mede het gezicht van de

Albert Schweitzer in Deventer

twintigste eeuw bepaald: originele denker over religie en ethiek, uitmuntend Bachkenner, arts met een levensmissie in Afrika, Nobelprijswinnaar, intellectueel met wijsheid, radicale wereldverbeteraar. Schweitzer wordt steeds opnieuw herontdekt. De consequente manier, waarop hij gestalte geeft aan de eenheid tussen gelovig denken en ethisch leven blijft inspirerend. Dit najaar willen we twee of drie avonden stil staan bij verschillende aspecten en de grote geestelijke, intellectuele, muzikale en gelovige erfenis van deze veelzijdige man. Op woensdag 28 oktober is de eerste avond. We verkennen Schweitzers biografie. Daarna verdiepen we ons in Schweitzers belangrijkste theologische inzicht: zijn visie op Jezus. Schweitzer heeft zo een sterk inzicht op Jezus beschreven, dat theologen na hem, tot nu, daar niet omheen kunnen.

Op woensdag 11 november zullen we kennis maken met Héléne Schweitzer-Bresslau, de bijzondere vrouw die haar leven deelde met Albert Schweitzer. Daarnaast staan we stil bij Schweitzers werk in Lambarene, in Gabon, en bij zijn omgang met en visie op de Afrikanen tussen wie hij werkte. Voor nu bent u van harte uitgenodigd op 28 oktober 20 uur in de Onésimuszaal. Opgave vooraf is niet nodig, wel worden aanwezigen ter plekke geregistreerd.

Woensdag 28 oktober, 20 uur, Hoflaankerk

Woensdag 11 november, 20 uur, Hoflaankerk

Derde avond nog te bepalen

ds Marianne Bogaard en ds Ilse Hogeweg verzorgen met elkaar beide avonden.

Nieuws van de Eetgroep Pro Rege

Inmiddels heeft de kookgroep een deel van de gasten gepolst over de vraag 'wel of niet samen eten'.

Wij zijn heel blij met de positieve reacties! Ondanks de beperkingen, die deze tijd met zich meebrengt, is er behoefte aan ontmoeting, waar in de kerkdienst nu minder ruimte voor is. Natuurlijk kunnen we niet op de oude voet verder. Minder mensen aan tafel en reserveringen om vooral de 1,5 m afstand te respecteren zijn manieren om 'corona proef' te eten samen. We gaan nu ons plan van aanpak uitwerken en zullen deze met alle betrokkenen delen. Denk hierbij aan de kerkenraad en de koster.

Ons voorstel is vrijdag 13 november u weer te zien bij de Eetgroep in Pro Rege. U wordt hier verder over geïnformeerd via nieuwsbrief en Caleidoscoop.

Wij hebben er zin in! Mede dankzij uw aanmoediging!

Henny, Joke, Lakshmi, Nico, Qian en Marion

Een Notre Dame in Lyon

Deze zomer waren we een paar dagen in Lyon, waar we de Basilique Notre-Dame de Fourvière bezochten. De basiliek kijkt vanaf een heuvel uit over de stad, en het was een kleine uitdaging om er in de hitte naar toe te wandelen. Ik las dat de basiliek is gebouwd tussen 1872 en 1884, en is opgedragen aan de maagd Maria, die sinds de middeleeuwen de beschermheilige is van Lyon, als dank dat zij Lyon heeft gespaard voor de pest die heerste in Europa in 1643.

Binnengekomen valt op dat het eigenlijk twee kerken zijn, boven op elkaar. Als je namelijk met de trap naar beneden gaat, kom je niet in een crypte, maar in weer een kerk, met altaar

Vakantiekerk

Bent u deze coronatijd met vakantie geweest, zat er op een of andere manier een kerk in uw vakantie? Of heeft u vanuit den verre juist onze eigen vieringen beluisterd? Wij kijken nog steeds uit naar uw verhaal over kerken en vieringen. Stuur uw bijdrage, het liefst met foto, naar kopij@protestantskralingen.nl

De redactie

en veel nissen. Daarin staan vele Mariabeelden, met gebeden in verschillende talen.

Er was ook een zwarte madonna, met een gebed van paters uit de Afrikaanse missie.

Dit gebed is uitgesproken in 2017, toen de madonna tijdens een ceremonie werd geplaatst. Het beeld is een kopie, geschonken door de Notre-Dame d'Afrique in Algiers, waar de originele madonna staat.

Mijn vrije vertaling van het gebed uit het Frans heb ik meegestuurd.

Jeanette Doorduijn

*Onze lieve vrouwe van Afrika,
Die moeder is van alle mensen
Denk toch speciaal aan de Afrikanen.
Breng eenheid onder allen die Christus volgen;
Herenig hen allen in de Kerk die door uw zoon is gesticht
Dat al degenen die Jezus, de zoon van de Vader, niet kennen,
worden aangetrokken door zijn licht.
Dat iedereen die Hem volgt
zijn hele leven het Goede Nieuws verkondigt.
U die bij de apostelen was bij het begin van de Kerk,
steun ook nu nog het werk van uw volgelingen.
Dat ze het Woord met vertrouwen verkondigen.
U die open stond voor de Heilige Geest
om Jezus te ontvangen en hem af te staan aan de wereld,
geef veel jongeren dezelfde ontvankelijkheid.
Onze lieve vrouwe van Afrika, koningin van de vrede
zorg voor vrede in alle landen
die verscheurd zijn door haat, wrok, racisme.
Dat de liefde van uw zoon alle harten wint
en hen verenigt, zodat allen de glorie zingen
van Vader, Zoon en Heilige Geest. Amen*

Beethoven in Pro Rege

Er staan in oktober twee prachtige concerten geprogrammeerd in het kader van het Beethovenjaar. Beide concerten worden twee keer op één avond uitgevoerd. Als gevolg van de coronasituatie is de capaciteit van Pro Rege sterk beperkt. Daarom zijn er 's avonds twee identieke concerten: om 19.30 en om 21.00 uur. Tussen de concerten wordt de zaal ontruimd en gelucht. Er is geen mogelijkheid om iets te drinken aan de bar. U kunt zich ook uitsluitend per mail opgeven voor kaarten bij Nel Slikker, mail: kaarten@muzikc.nl

Strippenkaarten zijn geldig, mits u zich bij Nel van te voren meldt. Kaartverkoop aan de zaal of via voorverkoopadressen is niet mogelijk!

Op **vrijdag 16 oktober** is er een uitvoering van een aantal cellosوناتen van Beethoven door de celliste Katja Dirven-Didychenko en de pianist

Roderigo Robles de Medina. De CD die onlangs in Pro Rege is opgenomen, zal te koop zijn. Uitgevoerd worden de cellosonate 1 Opus 5 nr. 1 en de cellosonate 5 Opus 102 nr. 2.

Op **vrijdag 30 oktober** speelt de pianiste Anastasia Safonova een aantal beroemde pianosوناتen van Beethoven. Op het programma staan:

- Sonate N26 Opus 81a in Es-majeur: Das Lebewohl (Les Adieux) – Absentheit (L'Absence) – Das Wiedersehen (Le Retour)
- Sonate N27 op.90 in e-mineur
- N30 opus 109 in e-majeur Vivace.

We hopen u te ontmoeten bij deze mooie concerten.

Anne Gercama

INZAMELING UITGELICHT

Op 25 oktober is de 2^e inzameling voor Pension Maaszicht. Dat biedt zorg en begeleiding aan jongeren van 17 tot 23 jaar op de Kleiweg in Rotterdam.

Bij Maaszicht kunnen ze komen wonen als ze zonder (veilig) dak boven hun hoofd zijn en nog andere problemen hebben. Ze krijgen een eigen kamer, er wordt gezorgd voor eten. Maaszicht helpt hen verder bij problemen bij het regelen van bijvoorbeeld dagbesteding, persoonlijke problemen en financiën.

U kunt uw gift overmaken naar de bankrekening van de diaconie: NL33 RABO 0373 7130 10 t.n.v. Diaconie van de protestantse gemeente i.w. Kralingen o.v.v. bovenstaand collectiedoel en de datum.

Nieuwe website plannen

Volgend jaar bestaat de website van Protestants Kralingen 10 jaar. Aan de techniek en de vormgeving van de website is in al die jaren heel weinig veranderd. In veel opzichten voldoet hij nog best, maar – om eens een groot nadeel te noemen – je kunt op je telefoon deze website niet lezen. En je kunt berichten die je op de website leest niet delen via sociale media. En als we al een websiteredactie zouden hebben (wat niet echt het geval is), dan is het met de onderliggende techniek van de huidige site heel lastig om de leden van de redactie zelf artikelen te laten plaatsen op de site. Kortom, er zijn veel redenen om de website helemaal op de schop te nemen.

Een jaar of twee, drie geleden is al eens een aantal mensen samengekomen om na te denken over een geheel vernieuwde website. Daar zijn toen niet zo veel resultaten uitgekomen. Of misschien moet ik zeggen dat er met de resultaten die er wel waren niets is gedaan.

We gaan het opnieuw proberen. Dat zal zijn op donderdagavond 29 oktober, in de Hoflaankerk. We bereiden vanuit de redactie van Caleidoscoop de avond zo goed mogelijk voor en komen met een duidelijke agenda.

Wie wel ideeën heeft over wat de inhoud van de website zou moeten zijn, maar geen zin of gelegenheid heeft om naar de website-avond te komen, kan ontzettend goed helpen door zijn of haar ideeën op papier te zetten en naar de Caleidoscoop redactie te sturen. (kopij@protestantskralingen.nl; we zullen het niet als kopij behandelen, maar als input voor de website avond.)

Het idee nu is om de website te bouwen op een van de duizenden al bestaande thema's van WordPress. Het wordt uiteraard een website die net zo makkelijk leesbaar is op een computer als op een tablet of een telefoon. Het moet heel makkelijk zijn voor correspondenten of redacteuren om zelf artikelen gereed te zetten op de site, die dan door een eindredactie worden vrijgegeven voor publicatie. Het lijkt handig een openbaar gedeelte te hebben op de site, maar ook een besloten deel waar je alleen kunt komen door in te loggen met een wachtwoord. In het besloten gedeelte zou je bijvoorbeeld een digitaal adressenboek kunnen zetten van gemeentelieden.

Maar over wat er allemaal op de website zou moeten komen, daar kunnen we het 29 oktober over hebben.

Belangrijk is het nu om een stappenplan te ma-

ken. Hebben we zelf de kennis in de gemeente om zoiets te bouwen, of moeten we een bureau inschakelen? Zijn er tussenvormen tussen zelf bouwen en laten bouwen? Heeft iemand daar ervaring mee? Hoe vind je een goede website-bouwer, en wie heeft daar ervaring mee? Verder: ik kan een heleboel dingen verzinnen die je op de website wilt zetten, maar als je gaat wachten tot je alles voor elkaar hebt komt hij er misschien nooit. Wat moet er in eerste instantie minimaal zijn en op welke gebieden gaan we de website stapsgewijs uitbreiden?

Na donderdagavond 29 oktober is hopelijk min of meer duidelijk hoe we te werk gaan om een nieuwe website te krijgen, en ook zou duidelijk moeten zijn wat we op de website willen zien. Als ik zou weten wie er in onze gemeente verstand hebben van het (laten) bouwen van een website, dan zou ik die mensen benaderen en vragen om deze avond bij te wonen. Help ons om goede stappen te zetten naar een nieuwe site!

Namens de redactie van Caleidoscoop
Leonard de Vos

Deze Caleidoscoop

De Caleidoscoop die voor u ligt is niet alleen naar de betalende lezers gestuurd, maar naar bijna alle adressen die in de administratie van Protestants Kralingen bekend zijn.

Misschien zijn er mensen die Caleidoscoop niet maandelijks krijgen, die nu wel een abonnement willen nemen.

Een jaargang Caleidoscoop kost € 19 euro. Dat is een richtprijs. Mensen die vinden dat het te veel geld voor ze is mogen een kleiner bedrag betalen. Het absolute minimumbedrag is € 5,-.

U krijgt daarvoor maandelijks Caleidoscoop, met nieuws van de Protestantse gemeente Kralingen.

U kunt zich abonneren op Caleidoscoop door een e-mail te sturen naar info@protestantskralingen.nl. Bellen kan ook: 06 242 181 84. We willen dan graag uw naam en uw adres weten. We sturen vanaf dat moment iedere maand Caleidoscoop, en we sturen ergens in oktober een acceptgirobrieff.

Collecte opbrengsten augustus 2020 (diaconie)

02-09	Fonds Bijzondere Noden Rotterdam	€ 259,90
09-09	Noodhulp Kerk in Actie (corona)	€ 221,75
16-09	Kerk in Actie: noodhulp Beiroet	€ 477,85
23-09	Open Huis Crooswijk	€ 162,30
30-09	Logeershuis de Buren	€ 175,75

Activiteitenkas

In de zomermaanden die nu achter ons liggen is er sprake geweest van de nodige activiteit in de gemeente, die we gelukkig hebben kunnen bekostigen uit de bijdragen van gemeentelieden. Door de virusmaatregelen die ook in Protestants Kralingen getroffen moesten worden waren de uitgaven deels van andere aard en omvangrijker dan in normale tijden. Denk daarbij vooral aan aanpassingen in de diensten waarin voorzien moest worden in verband met beperking van het besmettingsrisico. Gelukkig werd de inkomstenkant door u niet vergeten. Daarvoor mijn hartelijke dank! Verreweg de meeste bijdragen druppelen binnen op de bankrekening. Voor wie het nummer zo gauw niet voor de geest staat: dat is NL.90.RABO.03737.12.081. Via een van de pastoraal medewerkers kwam onlangs een contante gift binnen van € 20,- van mevrouw B. Ook voor deze gift mijn welgemeende dank! Hartelijke groet van

Henk van Heijst,

penningmeester Activiteitenkas

COLOFON CALEIDOSCOOP

Caleidoscoop is een uitgave van de Protestantse (wijk)gemeente i.w. te Rotterdam-Kralingen.

Redactie:

ds M.M. (Marianne) Bogaard, ds I.D. (Ilse) Hogeweg, mw H. (Hennie) van der Linden, dhr G. (Gijs) Roodhorst, mw D. (Thea) van Santen, dhr L.A. (Leonard) de Vos.

Adressenadministratie:

Mw M. (Marina) Mekking (Kerkelijk bureau), postadres: Postbus 4326, 3006 AH Rotterdam; e: mekking@hervormdkralingen.com, t: (010) 220 19 05.

Financiële administratie:

Dhr J.C. (Hans) Buitelaar, p/a Admiraliteitskade 74 Z, 3063 ED Rotterdam, e: admin-G@protestantskralingen.nl. Caleidoscoop bankrekeningnummer: NL29 RABO 0373 7239 46 tnv Kerkblad Caleidoscoop te Rotterdam.

Eerstvolgende nummers:

Het novemnummer is gepland voor zaterdag 31 oktober, kopijsluiting op maandag 19 oktober. Voor het decembernummer is de kopijsluiting maandag 23 november, Caleidoscoop dient te verschijnen op zaterdag 5 december.

Redactie- en kopij-adres:

Leendert Butterstraat 44, 3062 XN
e: kopij@protestantskralingen.nl | t: (010) 453 16 90

Erediensten in oktober

U kunt zich via de website aanmelden om vieringen fysiek bij te kunnen wonen.
Vieringen live uitgezonden via kerkroep.nl en op facebook.com/pg/protestantskralingen.

Protestantse Kerk

Herfst

Wat zal de herfst brengen? We weten het niet. Alles wat we plannen blijft onder voorbehoud. Als het kouder wordt moeten we immers misschien nog voorzichtiger worden dan we al zijn. Het najaar is het seizoen waarin het leven verkleurt. Er is het prachtige rood, oranje en geel. Maar er is ook het afscheid van de warmte, de komende kaalheid die raakt aan verlies. En dit jaar: de waakzaamheid om een grote tweede golf te voorkomen.

In deze periode gedenken we allen met wie wij geleefd hebben die ons zijn voorgegaan. Dat doen we op Allerheiligen, 1 november. We zoeken naar een vorm die zorgvuldig is in alle opzichten. Op de zondagen van oktober lezen we verder in het evangelie van Matteüs. Die continuerende factor blijft: we vieren zondag aan zondag dat Christus ons voorgaat als degene die ons doet opstaan. En we lezen hoe Hij ons de weg wijst in deze soms verwarrende wereld. Door alle seizoenen heen.

Zondag 4 oktober

lezing: Matteüs 21: 33-43 • 2de collecte: SKIN Rotterdam

Pro Rege, 10 uur: ds Ilse Hogeweg

Maaltijd van de Heer

Deze zondag staan wij stil bij onze verbondenheid met Israël – de joodse gemeenschap viert deze dagen het Looftentenfeest. Wij lezen de gelijkenis van de wijngaard, waarvan de pachters in opstand komen tegen de eigenaar. Een zeer kritische gelijkenis; kritiek waaraan niemand ontkomt. Deze zondag mogen we ook als gemeenschap de Maaltijd van de Heer vieren.

Zondag 11 oktober (I)

lezing: Matteüs 22: 1-14 • 2de collecte: La Sonrisa Naranja

Hoflaanckerk, 10 uur: ds Ilse Hogeweg

Jezus vertelt een bekende gelijkenis: het feest zonder gasten, waarvoor gasten gezocht werden in alle uithoeken van de stad. De zin waarop deze gelijkenis uitloopt: velen zijn geroepen,

maar slechts weinigen uitverkoren, heeft veel mensen zeer angstig gemaakt, en stelt ons voor allerlei vragen. Grote vragen, waarvoor je misschien graag weg wilt lopen. Maar hoe goed om grote vragen te stellen, en met elkaar antwoorden te vinden. En waar wij ook zijn, zoeken en vragend, nooit zijn wij zonder de aanwezigheid van Jezus. Deze zondag is 'koffiezondag': nodig iemand bij u uit! Zie toelichting op pagina 13 in deze Caleidoscoop.

Zondag 11 oktober (II)

Pro Rege, 20.00 uur

Taizéviering

Zondag 18 oktober

lezingen: Jesaja 45:1-7 en Matteüs 22: 15-22 • 2de collecte: Voedselbank

Pro Rege, 10 uur: ds Marianne Bogaard

Wie moet je gehoorzamen? De gesprekspartners van Jezus plaatsen God en de keizer te-

genover elkaar. Hun vraag zet ons aan het denken over de regels die wij volgen en de manier waarop we dat doen. Is ons geloof daarbij van betekenis? Betrekken we God überhaupt nog bij de keuzes die we maken? Wat is de rol van de overheid? Jezus levert een heel eigen bijdrage aan dat debat.

Zondag 25 oktober

lezingen: Jesaja 45: 14-25, Handelingen 17: 16-28 • 2de collecte: Pension Maaszicht

Hoflaanckerk: ds Laurens Korevaar

De langdurige crisis doet ons wat, ook als gelovige mensen. We worden teruggeworpen op de kern van onze zekerheid: wie is God? Jesaja laat in een bedreigde situatie horen: 'Voorwaar, Gij zijt een God die zich verborgen houdt, de God van Israël, Redder'. God is verborgen in het lijden maar juist zo is Hij reddend nabij. En in de veelkleurige wereld van Athene laat Paulus zien hoe God op unieke wijze aanwezig is. Moedgevend en hoopvol voor deze tijd.

Zondag 1 november

Gedachteniszondag

Op deze zondag gedenken wij de overledenen. Wij noemen hun namen, hardop of in stilte. Wij danken voor wie zij waren en bidden om Gods verbindende, eeuwigdurende Liefde.

*Dat ons zorgen en werken
ergens toe dient, –
dat ons leven hangt aan Iemand.
Dat zij die ons zijn voorgegaan
zijn in het licht, rusten in vrede.*

*Dat ons schreien en lachen
ergens toe leidt, –
onze liefde stoelt op Iemand.
Dat zij die ons zijn voorgegaan
zijn in het licht, rusten in vrede.*

*Dat ons hopen en vertrouwen
ergens op slaan, –
dat ons lijden voert tot Iemand.
Dat zij die ons zijn voorgegaan
zijn in het licht, rusten in vrede.*

Lied 736